

TANTÁRGYI ADATLAP

FILOZÓFIATÖRTÉNETI OLVASÓKÖR

BMEGT41VVV1001-00

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve
FILOZÓFIATÖRTÉNETI OLVASÓKÖR

Azonosító BMEGT41VVV1001-00

A tantárgy jellege
kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

Típus	óraszám
Előadás	0
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa

félévközi
érdemjegy

Tantárgyfelelős

Neve	Beosztása	Email címe
Dr Héder Mihály	habilitált egyetemi docens	heder.mihaly@gtk.bme.hu

Kreditszám
3

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység
Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja
<https://www.filozofia.bme.hu/targyak>

A tantárgy oktatásának nyelve
magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve
Szak: Szabadon választható tárgyak
Tantárgy szerepe: Szabadon választható
Ajánlott félév: 0

Közvetlen előkövetelmények

Erős	BMEGT41V105 vagy BMEGT41V106 vagy BMEGT41V107 vagy BMEGT41V108 vagy BMEGT41V109
Gyenge	Nincs
Párhuzamos	Nincs
Kizáró feltételek	Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2024.06.26.) az 580515/8/2024 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2024.06.26-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kurzus célkitűzése, hogy egy a félév elején definiált filozófiatörténeti szöveg elemzése emelt szinten. A kiválasztott szövegek bármilyen filozófiatörténet területén ismert szerzőtől származhatnak, és egybefüggőek, tipikusan monográfiák. A filozófiatörténeti analízis célja a filozófiai eszmék, elméletek és mozgalmak történelmi fejlődésének vizsgálata, valamint azok hatásának megértése a különböző korok gondolkodására és kultúráira. Ez a megközelítés segít feltárni, hogyan alakultak ki és változtak a filozófiai gondolatok az idő során, és miként befolyásolták egymást a különböző filozófiai irányzatok és gondolkodók. A félév során a feldolgozott szöveghez történeti kontextust rendelünk, kortárs eszmetörténeti irányokat elemzünk, feltárjuk a szöveget megelőző releváns gondolati iskolákat és a szöveg következményeit is. A szöveget a lehető legmélyebben, reflektív módon dolgozzuk fel. A tantárgy célja, hogy az egy adott filozófiai szöveg mély megértése által a hallgatókat felkészítse további filozófiai témák önálló feldolgozására, értékelésére is. Fontos jellemzője a tárgynak, hogy elvárt a kiadott szöveg(ek) (akár 1-2 ív) hétről-hétre való, előre elolvasása minden gyakorlat előtt.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri az filozófiai szövegek feldolgozásának elméleti és módszertani alapjait.
2. Ismeri a filozófiai analízis alapvető fogalmait.
3. Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.

Képesség

1. Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a tudományt és annak környezetét interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni.
2. Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetések és magyarázatok szintetizálására.
3. Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.
4. Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.
5. Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.
2. Folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását.
3. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
4. Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik.

Önállóság és felelősség

1. Nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket.
2. Gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.
3. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
4. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

Oktatásmódszertan

Gyakorlat

Tanulástámogató anyagok

- Boros Gábor (szerk). Filozófia. Akadémiai Kiadó, 2007 (online: 2016).
- Fehér M. István: Filozófia, retorika, hermeneutika. Világosság, 44. (2003), 11–12. 19–32.
- Jegyzetek, letölthető anyagok - Downloadable materials
- A tárgyhöz kapcsolódó jegyzet és a bemutatott slide-ok. / Lecture notes and PPT-slides.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése: részteljesítmény értékelése folyamatos aktív részvétel alapján, pontozásos rendszerben. Fontos jellemzője a tárgynak, hogy elvárt a kiadott szöveg(ek) (akár 1-2 ív) hétről-hétre való, előre elolvasása minden gyakorlat előtt. Az órai aktív részvétel értékelésének a szöveg értő ismerete az egyik fontos szempontja.

Teljesítményértékelési módszerek

1. Részteljesítmény-értékelés (órai aktív részvétel): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek értékelése tevékeny részvétel alapján az órai érvelés és dialógus gyakorlat folyamatában, amelyet minden órán 0 és 10 pont között értékel az oktató. A szerzett pontok teljesítési százalékok (ezáltal több, mint 100% is elérhető).

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- részteljesítmény értékelés (órai aktív részvétel): 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	85-90
Jó	70-84
Közepes	56-69
Elégséges	40-55
Elégtelen	0-39

Javítás és pótlás

1) Egy gyakorlati alkalom a pótlási időszakban díjmentesen pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a pótláskor vagy javításkor elért eredmény kerül beszámításba.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
félévközi készülés a gyakorlatokra	28
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	34
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2024. 06.03-án. Érvényes 2024.06.03-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint. A konkrét elemzett szöveg minden adott félévben eltérhet. 1. Kronológiai Keret Meghatározása: az elemzendő filozófiai szöveg időbeli keretét és társadalmi kontextusát rekonstruáljuk. Ez segít strukturálni az analízist és lehetővé teszi, hogy összpontosítsunk a különböző korszakokra vagy időszakokra. 2. Kronológiai Keret Meghatározása 2. alkalom a fenti téma folytatása 3. Előzmények elemzése: a kiválasztott mű gondolati előzményeinek feltárása az oktató által tartott történeti bemutató segítségével 4. Kronológiai Keret Meghatározása 2. alkalom: a fenti téma folytatása 5. Célok elemzése: a szerző(k) céljainak, az általuk kiválasztott problémának a megértése, elemzése, figyelembe véve az előző órákon rekonstruált kontextus is. 6. Célok elemzése 3. alkalom: a fenti téma folytatása, érvtérkép készítése 7. Kortárs elemzés: Ez a módszer a kiválasztott szöveggel azonos történeti és társadalmi kontextusban született alternatív álláspontokat tárja fel. 8. Kortárs elemzés 2. alkalom: a fenti téma folytatása 9. Összehasonlító elemzés: az előző alkalmakon feltárt a különböző filozófiai irányzatok és iskolák, összevetése, kiemelve azok közötti hasonlóságokat és különbségeket, esetleges inkommenzurabilitásokat. Ez segíthet jobban megérteni a filozófiai gondolkodás sokféleségét és komplexitását. 10. Összehasonlító 2. alkalom: a fenti téma folytatása 11. Recepció elemzés: a kiválasztott szöveg kortárs recepciójának az elemzése, valamint megítélésének feltárása a követő korszakokban 12. Recepció elemzés 2. alkalom: a fenti téma folytatása 13. Történeti szintézis: az utólagos bölcsesség előnyeit kihasználó reflexív elemzés az adott szöveg hatásairól és következményeiről. 14. Történeti szintézis 2. alkalom: a fenti téma folytatása

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.